

Nr. 18

Mandag 15. mai 1950

4. årg.

Hjemmefronten begikk mord for trenings skyld

Ordrene fra London ble lystret blindt og uten menneskelige følelser

Frk. N. N. var nå engang dødsdømt, og jobben måtte utføres til tross for at de visste at hun var uskyldig

Med hvilken lovhjemmel innførte Londonregjeringen dødsstraffen mot personer i det okkuperte Norge?

På hvilken måte ble straffesakene behandlet og dødsdom avsagt?

ETTER OKKUPASJONEN har vi fått talrike bøker om hvordan nordmenn er blitt pint og plaget under okkupasjonen. Og dagspressen har på sin side frådset i redselsskildringer fra den tid, og disse historier er kommet inn i hvert eneste hjem og lest av store og små. Det er derfor ikke noe å undres på at denne påvirkning har ført til at det norske folk har fått en noe ensidig innstilling overfor de foreteelser som dengang fant sted. Folket er ledet inn i den «patriotiske heltegjernings» blindgate, og har av den grunn ikke vært i stand til å se nøkternt og folkerettslig på de forskjellige hendinger som fant sted under okkupasjonen.

DET ER BEKLAGELIG AT NORDMENN ble pint og plaget, men en må også huske på at vi var et okkupert land og at okkupasjonsmakten hadde rett og plikt til å gjøre alt for å opprettholde ro og orden i landet etter Haag-reglene. Derfor kan en etter alt det som er framkommet i bøker og aviser nå etter okkupasjonens opphør slå fast, at de fleste nordmenn som kom i vanskeligheter og måtte lide — kom bort i elendigheten fordi de hadde begått ulovligheter som var et brudd på okkupasjonsmaktens bestemmelser. De som med vilje brøt okkupasjonsmaktens lover og regler måtte være forberedt på å ta følgene av sine handlinger hvis de ble oppdaget.

SADOTASJEGJERNINGENE som ble drevet her i landet under okkupasjonen ble for det vesentlige organisert fra London. I England ble det oppsatt spesielle avdelinger til å utføre dette arbeidet. Og etter hva en har grunn til å tro, måtte London-regjeringen ha hatt et utøvende organ som avsa dødsdommer på grunnlag av rapporter som den fikk fra sitt hemmelige etterretningssystem i Norge.

SAVDT VI VET har ikke dagens makthavere gitt noen opplysning om hvilken lovhjemmel de bygget på, når de innførte denne dødsstraff, og heller ikke på hvilken måte de forskjellige straffesaker ble behandlet på. Da dette har meget stor interesse — og ikke minst for rettsikkerheten også under en okkupasjon — har en krav på å få lagt kortene på bordet.

UNDER OKKUPASJONEN BLE ET STORT ANTALL PERSONER drept i Norge — visst-

lighet på Drammensv. Det var tre om ugjerningen, og to hadde vært i England for utdan-

STIKKORDET SKULLE DE MOTTA GJENNOM B.B.O.s særmeldinger kl. 18.30. Meldin-

Fransk hjemmfrontleder angriper det franske rettsoppgjør.

KREVER PETAIN LØSLATT OG HANS SAK GJENOPPTATT

Petaín

Den franske hjemmfrontleder Gilbert Remy, har i det gaullistiske ukeblad «Carrefour» skrevet en oppsiktsvekkende artikkel — om at nå er tiden inne til å frigi marskalk Petain, gjenopptakelse av hans sak og gjøre slutt på det ødtelleggende rettsoppgjør.

Remy som idag har en ledende stilling i general de Gaulles parti, sier åpent, at han har skiftet fullstendig mening om de ting og

Det danske rettsforbund og dets program.

Ordføreren i dets riksdagsgruppe, overlæge Starcke forteller.

I et intervju med svensk «Dagsposten» har ordføreren i Danmarks Retsforbunds riksdagsgruppe, overlæge Viggo Starcke, fortalt følgende om sine synspunkter og partiets program, som på mange måter virker frapperende i det overorganiserte, restriksjonsfylte, kapitalistiske samfunn som vi er vant til å betrakte som dagens normale Danmark», som intervjueren sier.

Rettsprinsippet skal stilles foran velferds- og formålshensynene. Hva som er rett for den ene, skal også være rett for den annen. Hva du kan produsere er

ditt, hva jeg har produsert er mitt. Men de av naturen skapte verdier, jorden, naturkreftene osv. må alle ha like rett til. Vi vil ikke gå kommunismens vei og la staten overta jorden og råvarene, men gi folk full eiendomsrett, bruksrett og salgsrett og la dem en del av verdien av dette gjennom en årlig avgift — jordrenten, — som sammen med frihandelskravet er det sentrale og fundamentale i partiets program. Hver håndens og åndens arbeider skal ha det fulle utbytte av sitt arbeid uten at staten på forhånd konfiskerer store deler av det gjennom direkte og indirekte skatter.

Vi mener, sier overlæge Starcke videre, at statens oppgaver skal reduseres til det som alle er enig om som absolutte fellesoppgaver, men at staten derimot ikke skal være barnepike og påta seg oppgaver, som etter all erfaring bedre kan løses av medborgerne enn av partipolitikere og embedsmenn.

— Vil De oppheve de sosiale foranstaltninger og den sosiale forsyning?

— Ja og nei. Den uforskyldte eller av samfunnet forårsakede ulykken må staten naturligvis råde bot på, men ut over det er vi tilhengere av en omfattende folkeforsikring.

— Kan De avskaffe arbeidsløsheten?

— Ikke på noen måte, men vi skal kunne skape forutsetningene for å gjøre den overflødig, dels gjennom våre jordrentepinsipper og dels gjennom handelens

saengner og måtte hae et brudd på okkupasjonsmaktens lover og regler måtte være forberedt på å ta følgene av sine handlinger hvis de ble oppdaget.

SADOLASJEGJERNINGEN som ble drevet her i landet under okkupasjonen ble for det vesentlige organisert fra London. I England ble det oppsatt spesielle avdelinger til å utføre dette arbeidet. Og etter hva en har grunn til å tro, måtte London-regjeringen ha hatt et utøvende organ som avsa dødsdommer på grunnlag av rapporter som den fikk fra sitt hemmelige etterretningsvesen i Norge.

SAVDIT VI VET har ikke dagens makthavere gitt noen opplysning om hvilken lovhjemmel de bygget på, når de innførte denne dødsstraff, og heller ikke på hvilken måte de forskjellige straffesaker ble behandlet på. Da dette har meget stor interesse — og ikke minst for rettssikkerheten også under en okkupasjon — har en krav på å få lagt kortene på bordet.

UNDER OKKUPASJONEN BLE ET STORT ANTALL PERSONER drept i Norge — visstnok etter ordre fra London. Under disse drap er de frykteligste scener blitt utspilt, og det er grunn til å tro at de fleste er drept uskyldig — dømt på feilaktige premisser. Dette spørsmål har dagspresen imidlertid ikke ofret et ord.

ETTER OKKUPASJONENS SLUTT fikk vi noe som ble kalt «isfronten». For den som vil se litt objektivt også på dette — ligger det nær å anta, at blant isfrontens menn finnes de som nettopp er ansvarlige for disse grusomme mord under okkupasjonen, og en beveger seg ganske sikkert ikke langt utenom sannheten, når en påstår at blant disse menn finnes også de som utførte ugjerningene.

UT FRA DE NA FORELIGGENDE KJENSGJERNINGER viser det seg at de såkalte «patriotiske» jøssing-klikker ikke gikk av veien for bestialske mord. I mange av de tilfeller som vi har kjennskap til, har de lagt for dagen en sadisme som er forferdende. Deres ugjerninger er så store at hvis gjeldende lov ble anvendt mot dem ved en straffesak, ville de være kvalifisert til lovens høyeste straff.

For at almenheten skal få et lite innblikk i de metoder som ble brukt av de «patriotiske» mordere, og den ansvarsløshet som de la for dagen når de gikk til verket, gjengir vi her de faktiske opplysninger i forbindelse med mordet på den 30-årige kvinne frk. N. N.

Den korte melding som ble offentliggjort i dagspresen i 1943, lød slik:

«Den 8. desember 1943 ble liket av en kvinne i 30 årsalderen, frk. N. N., funnet på laen under en bro som går over fjorden et sted mellom Lysaker og Sandvika. Liket hadde et skuddår i tinningen . . .»

BAK DENNE KORTE melding skjuler seg et av de mest bestialske mord som ble forevøt under okkupasjonen.

MORDEKNE RAPPORT om mordet ble funnet i en lei-

lighet på Drammensv. Det var tre om ugjerningen, og to hadde vært i England for utdanning med henblikk på spesielle oppdrag for hjemmefronten. Til dette hørte også å myrde nordmenn. Høsten 1943 ble disse herrer sendt tilbake til Norge med fly og de hoppet ut i fallskjerm, visstnok over Tønsberg. De hadde fått oppgitt kontakter til mil.org.s sentralledelse i Oslo, og forøvrig led ordren: Ta imot beskjed fra sentralledelsen om de personer som skal likvideres. Sett likvidasjonene i gang etter tur slik det passer best.

STIKKORDET SKULLE DE MOTTA GJENNOM B.B.C.s særmeldinger kl. 18.30. Meldingen lød omtrent slik: «De som seirer mot dem som svikter». Av sentralledelsen fikk de tilvist leilighet på Drammensv. som dekningssted.

Etter å ha lyttet på særmeldingene i flere dager, og etter å ha fått oppgitt navnene på endel personer som skulle likvideres, bl. a. frk. N. N. og etter at de hadde innspisert beliggenheten til hennes hjem, kom særmeldingen fra London den 6. desember kl. 18.30.

Forts. side 6.

Dømmekraft og fransk-norsk rettssans.

Slik ser en på andre, men glemmer egen skam.

DAGBLADETS PARIS-KORRESPONDENT, AXEL KIELLAND, som var en av dem, som mottok tyskernes innbydelse til å besøke det seirrike Tyskland i august 1940 — altså mens Norge iflg. Dagbladet og alle dets medløperes mening fortsatt var krigsdeltaker på de alliertes side, følger med interesse rettsaken i det forunderlige Paris mot den tidligere folkehelt, René Hardy. Herr Kielland spiller opp som den reneste Henrik Cavling under Dreyfusprosessen eller nesten som en Emile Zola og vi tillater oss å gjengi noen smakebiter fra hans korrespondanse 29. april 1950:

«For alle land som har fått erfare hva okkupasjon vil si, burde prosessen mot René Hardy være en av tidens aller interessanteste rettsaker, derfor er det trist å se hvor få utenlandskkorrespondenter som følger forhandlingene for krigsretten i Paris. Hardy-saken er ikke og må ikke bli et indre fransk anliggende som de kan behandle som de vil.

Det ville være latterlig om jeg satte meg til å avgjøre om Hardy er skyldig eller ikke skyldig i høyforræderi og angiveri. Men det jeg, like godt som enhver annen, kan se, er at han ikke får en fair behandling. Både prosessen og dens forhistorie opprører en ofte sterkt.

Hvis dette er daglig fransk rettspleie, ville jeg heller straks skyte meg en kule for pannen

enn kjempe for livet i en fransk rett. Den eventuelle dommen ville kunne omstøtes lettere enn et blomsterglass i alle de land hvis rettspleie jeg kjenner. I Norge ville denne saksbehandlingen ikke blitt tålt i fem minutter.

Dette er en alvorlig anklage, — den burde kommet på fransk, skrevet med en ny Zolas maktfulle penn. Jeg er ikke redd for å fremsette den for alt som sies i Hardy-prosessen tas opp av to stenografer, og ingen jurist i verden vil kunne unngå å se at rettens president i dette tilfelle har overtatt rollen som offentlig anklager.

En av avisene sammenligner, — meget riktig, men ganske uten harme, — prosessen med en tyrefektlung, — tyren er drevet opp i

(Forts. side 6)

Pétain

Den franske hjemmefrontleder Gilbert Remy, har i det gaullistiske ukeblad «Carrefour» skrevet en oppsiktsvekkende artikkel — om at nå er tiden inne til å frigjøre marskalk Pétain, gjenopptakelse av hans sak og gjøre slutt på det pådølgende rettsoppgjør.

Remy som idag har en ledende stilling i general de Gaulles parti, sier åpent, at han har skiftet fullstendig mening om de ting og hendelser som har ført til at hundrer tusener franskmenn er

det nå er på tide at en av general de Gaulles tilhengere tekker en forsonende broderhånd til marskalk Pétain og hans tilhengere.

Artikkelen har vakt voldsom røre, og den franske isfront er gått til aksjon mot Remy, men hans anseelse blant folket er så stor at isfronten kommer ingen vel.

Gilbert Remy's endrede holdning til det franske rettsoppgjør ansees for å være av den aller største betydning. Han har stor innflytelse blant de franske makthavere, og en venter nå på hans neste aksjon.

— VII De oppheve de sosiale foranstaltninger og den sosiale forsyng?

— Ja og nei. Den uforskyldte eller av samfunnet forårsakede ulykken må staten naturligvis råde bot på, men ut over det er vi tilhengere av en omfattende folkeforsikring.

— Kan De avskaffe arbeidsløsheten?

— Ikke på noen måte, men vi skal kunne skape forutsetningene for å gjøre den overflødig, dels gjennom våre jordrentepriinsipper og dels gjennom handelens liberalisering samt ved å avskaf-

(Forts. side 6)

Untagelsestilstanden i Oslo i 1941 en lenge planlagt aksjon

Quisling og hans menn kjente ikke til planen før den var kjensgjerning

Til tross for at Quisling var satt utenfor på alle områder gjorde han alt for å BEGRENSE ULYKKEN

Både Terboven og Redless var statister. — All myndighet lå i hendene på Himmlers utsendte mann, SS.Obergruppenf. Heydrich Av landsorganisasjonens tidligere form, O. Fossun

UNNTAKELSESTILSTANDEN I OSLO ble proklamert i de tidlige morgentimer den 10. september 1941. Dagene som fulgte var møttet av uhellsvangre slag. På befolkningen virket aksjonen, så meningsløs som den var i sin brutalitet, bedøvende. Massearrestasjoner, dødsdommer, lange fengselsstraffer, tukthus. Folk som ikke ante hvorfor, ble sittende fengslet på det uvisse.

I vår nyere historie er det bare unntakelsestilstanden i Trøndelag og frigjøringsdagene 1945 med påfølgende rettsoppgjør som i sum av primitiv og dyrisk råhet overgår redselene fra Oslo høsten 1941.

Den offisielle begrunnelse for unntakelsestilstanden fant de tyske myndigheter i de tilføy til arbeidsnedleggelse som hadde funnet sted umiddelbart forut. Den samme begrunnelse ble brukt for å rettferdiggjøre de dommer som fulgte. De dømte skulle angivelig ha egget til opprør og ledet arbeidernes aksjon.

ALLEREDE TIDLIG UNDER OKKUPASJONEN var arbeidene med Volans samtykke fratatt et dyrtidstillegg på 8x5 pro. — Dette overgrep førte ikke til konflikt. I begynnelsen av september 1941 ble melkerasjonene nedsett. I tillegg til allerede oppar-

Forts. side 4

Bispen og speiderne.

FJELLBU

På speldernes internasjonale høytidsdag, St. Georgsdagen, talte biskop Arne Fjellbu på ny til trondhelmspeiderne. Vi sitet fra «Adresseavisen»:

«Han minnes den siste speidergudstjeneste han hadde holdt. Det var i maldagene 1943 straks etter frigjøringen. Den gangen var dere ikke så mange — idag fyller dere hele kirken.

Det er fire ord jeg vil dere skal huske fra denne preken, fortsatte biskopen. Alt det andre kan dere gjerne glemme.

Forts. side 4

ved hjelp av russiske tropper og i Tyskland ved hjelp av den voksende misnøye i Vestsonen med de 2 millioner arbeidsløse, som nå oppfordres til å bekjempe bolschevismen, men som ikke

lynnede beskyttet seg på dyrt bare velgjører. Men ved provokatorhjelp lyktes det å fengse ham i et fengsel (som i hein har aldri hatt vansker med å skaffe seg judashjelp). Og tradisjonen tro ble hver den som kunne påberope seg andel i pågripen eller de følgende overgrep omkring Norgeshistoriens ræste justismord, rikelig belønnet, forfremmet og dekorert.

Martyren Hans Nielsen Haug fulgte hakk i hel. Han ga ut sin første bok omtrent samtidig med at Lofthus døde på Akershus.

En kommisjon arbeidet i denne tid (1787) med Lofthus-saken og en annen kommisjon «arbeidet» med saken mot de av bøndene anklagede sorenskrivere. «Det hele så jo altså så gruelig rettfærdig ut!» bemerket Henrik Wergeland i ett av sine senere Lofthus-skrifter.

Assessor Enevold Falsen var med i Lofthus-kommisjonen. Men hans imøtekommende innstilling overfor Lofthus, virket som salt i sure øyne, hvorfor han falt i unåde og ble utskiftet med en av Lofthus svorne uvenner, adm. mann Moltke. (Dessverre ble det ikke siste gangen hevnen skulle sette seg i rettfærdighetens sted og smykke seg med dens navn).

Til forsvarer ble oppnevnt prokurator Schweder. Sin oppgave tro gjorde han arbeidet så vanskelig for den utsøkt dømmesyke kommisjon at denne, sammen med aktor, klaget og bad seg entlediget dersom Schweder skulle fortsette som forsvarer.

Han ble da fjernet og en mindre brysom forsvarer forordnet i hans sted. (Jevnfør her Dagbladets angrep på den uredde og ubestikkelige forsvarer i Molde, overrettssakfører Olafsen Holm i 1948).

Nå kunne kommisjonen «arbeide» trygt! Lofthus satt vel forvaret i bolt og jern på Akershus. Og først etter fem evige år i denslags «varetekt», falt dommen. Den var kort og kynisk: «Kristian Jensen Lofthus bør straffes med Fæstningsarbeide i Jern for sin Livstid».

Etter å ha sittet ti år klinkelenket til en blokk, døde Kristian Lofthus en forfættende junidag i 1797. Et uhyelig justismord var skjedd, et martyrium var fullbragt, en mann ble muldet ned i forbryternes hjørne på Krist kirkegård, — i Slavekroken. Men på hans gravsted stod det et rødt Brett neste morgen:

Martyr!

lig sagt at Stortinget både i folkets og egne øyne har mistet

Hommersåk 22. april 1930.

Ran på provisjonsbasis

I sitt svar på min avisartikkel går Direktoratet for fiendtlig eiendom utenom det som var kjernen i mitt innlegg.

Det var ikke nødvendig for Direktoratet å gi utredning om hvorfor vi måtte få loven om fiendtlig eiendom. At det var berettiget å dra inn tysk statseieendom både her og i Tyskland kan ikke nektes. Det trenger derfor ikke Direktoratet å bevise.

Men at denne lov skal brukes til å ta fra hederlige og strevsomme folk de formuesverdier de har spart seg opp ved ærlig arbeide bare med den eneste begrunnelse at vedkommende er tysk statsborger synes meg å være å gå noe langt. Jeg mener å ha påvist at storparten av den siviliserte verden mener det samme, ellers ville den ikke ha satt forbud mot det i Haagkonvensjonen og Menneskerettighetserklæringen.

For å bringe problemet klart fram i dagen spør jeg Direktoratet:

1) Er det riktig at loven blir benyttet f. eks. overfor tyske statsborgere som har bodd her i landet over 30 år, overfor flyktninger fra nazi-Tyskland som flyktet hit i Hitlertiden, og overfor norske kvinner som har fått tysk statsborgerskap ved å bli gift med en tysker.

Blir svaret ja, spørres:

2) Anser De fremgangsmåten for å være i samsvar med Haagkonvensjonens artikkel 47 og Menneskerettighetserklæringens artikler 2, 7 og 17.

Dersom det ikke kan gis et ubetinget «nei» som svar, ber jeg Direktoratet referere artiklene i avisene og forklare folk grunnen til at de tross sin klare ordlyd ikke skal gjelde her.

I forbindelse med underskrivingen av Menneskerettighetserklæringen ble alle medlemsstater oppfordret til å spørge for at de ble mest mulig kjent. Det skulle under henvisning til dette ikke være noe uribelig krav Direktoratet blir stillet overfor.

Jeg har forstått det således at de fleste av de stater som skrev under Pariserkonvensjonen ikke praktiserer samme regel som Norge når det gjelder personer som omhandlet foran, idet de

anser folkerettsreglene som en del av sin nasjonale rett.

Jeg spør:

3) Praktiserer England, Frankrike og USA sin lov om fiendegods på samme måte som Norge i liknende tilfeller som de jeg har nevnt foran?

4) Er det riktig at disse land bruker den regel at en gjeldende folkerettsregel også er bindende i forholdet mellom det enkelte land og dets innbygere?

Direktoratet sire at ikke all fiendtlig eiendom som beslaglegges går inn i den allierte felleskasse.

Hvorledes stemmer dette med artikkel 6 i Pariserkonvensjonen, som lyder slik:

«Hver av signaturmaktene skal etter regler som den selv fastsetter, beholde eller avhende tyske fiendtlige aktiva innenfor sitt jurisdiksjonsområde på en slik måte at de ikke igjen kan bli undergitt tysk eiendomsrett eller kontroll, og skal avregne disse aktiva «med fradrag av påløpne skatter, retensjonsrettigheter, forvaltningsutgifter, andre tinglige rettigheter som hviler på de enkelte aktiva samt legitime kontraktmessige krav overfor de tidligere tyske eiere av disse aktiva i sin erstatningsandel.»

Er forklaringen den at loven går lenger, hjemler en videre inndragningsadgang enn grunnlaget, Pariserkonvensjonen?

Jeg spør:

5) Når Direktoratet beslaglegger en tysk statsborgers varer, hans bil, hans forretning o.s.v., går da disse verdier inn i den allierte felleskasse eller i den norske statskasse?

Er det siste tilfelle må ordene «på provisjonsbasis» i overskriften gå ut.

Til slutt et par forhold som syner den grenseløse vilkårlighet som rå i denne slags forhold:

Direktoratet kan tillate seg å hevde og også delvis få medhold i at disse våre medborgere ikke en gang har søksmålsrett.

De skal ikke en gang ha anledning til å få prøvet sin sak ved norske domstoler.

I en sak som har vært opppe

le hele spindelvevet av statsmargrep i handelen og næringslivet.

— 21 år som stemmerettsalder?

— Ja.... og vi går ennå lenger, idet vi mener at familier med barn faktisk burde ha større stemmerett enn familier uten barn, således at f. eks. foreldre fikk et tillegg med ½ stemme for hvert barn. En slik ordning ville uten tvil ha sin betydning i kampen mot de indirekte skattene, som rammer de barnrike familier særskilt hårdt.

— For eller mot Atlanterhavspakten?

— Ja og nei. Mitt store ønske var en skandinavisk pakt. Da det ikke lykkedes, våget vi ikke å være medansvarlig i at Danmark skulle bli liggende isolert og våpenløst og derfor aksepterte vi Atlanterhavspakten, som visstnok ikke betyr sikkerhet, men som dog gir oss en frist til å løse visse innenrikspolitiske oppgaver.

Hva anser De selv å være årsaken til partiets fremgang?

— To ting. Resultatet av de gamle partiers politikk, som har skapt flere og flere utilfredse velgere, og dernest de fornufts- betonte argumenter som vi har ført i marken.

— De sies å være både assosiale og egoistiske?

— Jeg har i hele mitt liv hørt bare en saklig innvending mot vårt program. Det var den forlengst avdøde professor Birck, som sa: Jaja, Retsforbundet kan nok være meget bra men det er bare for folk som kan tenke.

— Tror De at medvinden vil holde seg?

— Vi kommer sikkert til å få både medvind og motvind i fremtiden, men uansett hva som hender kommer vi alltid til å ha en eksistensberettigelse, når vi fortsetter på sannhetens og rettfærdighetens grunnvold.

for Oslo byrett var forholdet dette at en mann som fra før forrige verdenskrig har bodd her i landet, stiftet familie og opparbeidet en forretning her, og som for over 30 år siden mistet sitt tyske statsborgerskap, er blitt gjort ansvarlig med hele sin formue for det tap det tyske folk har påført de allierte.

Er det regelen om fedrenes misgjerninger som går igjen?

Stavanger, den 5. april 1950.

Erling Ueland,

«Stavangeren» 11. april.

Når Direktoratet for fiendtlig eiendom har svart på dette, skal vi gjengi svaret. Red.

djervhet og pågåenhet, at nan ble forestillet for Stalin, som gjorde ham til sin privatsekretær og siden alltid har hatt ham i sin nærhet. Av Stalin har Malenkov lært, at den behersker

Dømmekraft - -

Forts. fra side 1.

et hjørne og matadoren spiller sitt elegante spill under mengdens jubel. Rettens president ser da også ut som en matador i sin røde og svarte kappe».

«Rettens president, M. Meiss er jurist, til og med en av Frankrikes mest ansette dommere men resten av retten består av stumme offiserer. Aktor er også offiser, han åpner aldri gapet og det behøves jo heller ikke når dommeren selv har tatt jobben fra ham.

Etter vår rettsoppfatning, og også etter angelsaksisk og amerikansk, mister selve begrepet «dommer» sin mening, om ikke alt hva dommeren sier og gjør er uangripelig objektivt. Det er derfor en blir så forferdet over det som foregår her.

Ikke bare ved et uttrykksfullt minespill, men med rene ord, tar dommer Meiss parti mot Hardy. Det virker som om han, alt på forhånd er fullt og fast overbevist om at tiltalte er skyldig.

Hele domstolens eksaminasjon og saksbehandling munner i virkeligheten ut i dette urimelige kravet:

— Hvis De er uskyldig, så bevis det!

Hvem har noensinne, — i en sak som gjelder et menneskes liv og ære, — hørt en slik tale fra dommersetet, som den dommer Meiss rettet til Hardy, før noe som helst bevis var lagt fram i saken?»

NA — FEM AR ETTERAT den fanatiske forfølgelse mot NS-folkene begynte — leser vi disse linjer med et bittert smil. Vi kunne ha tenkt oss at en utenlandsk journalist av format ville ha skrevet noe liknende om de skinnprosesser som er blitt ført her i landet, hvor dommere altfor ofte opptrådte som aktorer og hvor det hele var bare et makabert skuespill. «Tiltalte måtte være på det rene med, at Norge var i krig» osv. Og forsvarerne, stakkars, var så redd for sine medmenneskers dom at de forsikret høyt og tydelig at de var

å kunne dokumentere at douarlinjen ikke er noe annet enn en ny Maginotlinje.

PARALELT MED DETTE SKAL STRIDEN MED TITO FØRES

ved hjelp av russiske tropper og i Tyskland ved hjelp av den voksende misnøye i Vestsonen med de 2 millioner arbeidsløse, som nå oppfordres til å bekjempe bolshevismen, men som ikke får våpen og som vet at de alliertes forsvarslinje går ved Rhinen. Stalin mener å kunne vinne Adenauer over på sin side ved å by ham hva de allierte nekter ham. Og overalt på Balkan forkynner hans diplomater: Om to år skal vi være i stand til å påtvinge våre motstandere vår løsning — med eller uten krig. Men skulle Malenkov komme til makten innen den tid, er det stor risiko for at den krigerske løsning vil bli valgt.

!

Under titelen: «En spaltet statsråd» skriver «Smålenenes Amtstidende» den 27. april bl. a.:

Hvis landbruksminister Fjeld virkelig har sagt hva hans partiorgan «Glåmdalen» påstår han har sagt på årsmøtet til Hedmark fylkes Arbeiderparti, så bør landbruksministeren benytte den aller første anledning til å forklare hva han egentlig mener. Hans ord falt ifølge «Glåmdalen»s referat slik: «Det hender ofte når vi i hverdagen tumler med de og de saker (at vi) ikke betrakter oss som statsråder, men som representanter for den norske arbeiderklasse.»

For hr. Fjeld er det øyensynlig slik at han av til følger seg som statsråd, og «ofte» som representant for arbeiderklassen. Men tro hva som skjer med statråden i ham når han opptrer i den andre egenskapen? Og hvor blir det av arbeideren når han — sjeldnere — er bare statsråd?

tilforordnet og ikke delte sine klienters syn. Men nå! Nå stemmer det ikke lenger med «vår» rettsoppfatning. Så lett er det å glemme mens ennå over fem hundre sitter og vansmekter i de politiske konsentrasjonsleirer. — Enten er folk dumme inntil det fortvilte, eller så undervurderer herr Kielland sine leseres dømmekraft inntil avskjed på dagen.

«8. MAI»

Kristiansund N.
Box 41

Redaktør:
ARVID B. ARNTZEN

Forretningsfører
PER KVENDBØ

Kontor: Fløyvelen 25 — Telefon 1330

Abonnementspris kr. 12.— pr. år

Utgitt av: Interessentskapet «8. Mai»

Til grunnlovsdagen.

Det ligger noe av en villfarelse i dette å utpeke 17. mai som Norges frihetsdag fremfor andre dager. 7. juni er like meget en frihetsdag og 8. mai kunne ha vært det, hvis ikke de siste fem år hadde kastet sin slagskygge over den.

Nei, la oss holde oss til det historiske faktum. 17. mai er grunnlovsdagen, dagen til minne om Norges grunnlov, vedtatt på Eidsvoll 1814. § 1 lød dengang: «Kongeriket Norge er et fritt, uavhengig og udelelig rike. Dets regjeringsform er innskrenket og arvelig-monarkisk». Og så kom alle paragrafene, som bygget og trygget forfatningen, sikret borgerrettighetene, trakk opp linjene for den dømmende makt og til slutt i alminnelige bestemmelser fastslo, at ingen lov måtte gis tilbakevirkende kraft, at trykkefrihet bør finne sted, at innskrenkninger i næringsfriheten ikke bør tilstedes, at husinkvisisjon ikke må finne sted, at jord og boslod ikke i noe tilfelle kan forbrytes og at eiendomsretten skal hevdes.

En gang i tiden var det slik, at Bibelen, Grunnloven og Stortingstidende var mannens fornemste lesning. Men det er lange siden. Bibelens ord er etter hvert blitt kraftløse, fordi dens jordbunne tjenere svek den i ord og gjerning. Grunnloven er berøvet sin majestet, fordi den gjennom fortolkningskunster og åpenbare brudd på dens ånd og bokstav er blitt møllapist, og Stortingstidende — ja, det er blitt omfangsrikt, men: Selv dverger kaster lange skygger ved skumringstider. Og vi synes å nærme oss skumringstidene. Det merkes ikke bare i den daglige, jagende kamp for utkommet under formynderstatens åk, men også i vurderingen av de åndelige verdier. Vi faller for fristelsen til å sitere, hva humanisten Anders W. Yllér skrev i 1940 kort tid før sin død: «Jeg er barn av en slekt med et forvitret livssyn. Alle verdimalere vi er vokset opp med har vært i ferd med å smuldre opp, perspektivene er blitt kortere både bakover i historien og forover i framtiden. Jeg fristes til å si at vår slekt er en rumphugget slekt hvor det litt etter litt er glidd inn i oss alle at noe utover dette liv finnes ikke».

En rumphugget slekt! Det er en hard dom, men den er sannferdig. Og det bør vi legge oss på sinne nettopp på grunnlovsdagen, den som engang var Bragelyftenes og framtidsvonernes dag, livstornyende minners dag for de eldre og den framstormende ungdoms sorgløse festdag. Vi har ikke meget igjen av dette. Folk flest feirer dagen, fordi det er skikk og bruk. Men bakom lurer frykten for hva framtiden vil bringe og misnøyen med forholdene idag. Vi er alle blitt mekaniserte, tariffbunne skatteobjekter for den omsegripende statsmakt. I gamle, gode dager var det en god skikk å holde tale for Stortinget på denne dag med påminnelse om, at all makt var samlet i denne sal. Idag er dette nærmest en ironi, for makten er flyttet over til departementene, direktoratene og LO. Det er dette som kalles velferdsstaten, demokratiet og friheten.

Vi — de tituseners stemmerettsløse tog — ser og føler dette kanskje mer enn de andre, fordi vi er blitt årvåkne under fem års offer og fem etterfølgende års lidelse og forfølgelse. Vi trodde på grunnloven og de høytidelige internasjonale overenskomster.

Vårt blad.

Jeg har valgt 12. mai for vakt-skiftet i «8. Mai». Det er en personlig merkedag. Den dagen for 5 år siden ble jeg som lærer suspendert med full lønn. Denne ordning går nå inn i sitt 8. år. Kristiansund skolestyre være hilset, etter mine 30 års tjeneste. Med særlig glede ser jeg tilbake på de siste 3 år. De har vært viet kampen mot «rettsoppgjøret».

Nå er klokken slagen for et nytt offensivt framstøt. Vår-offensiven er begynt. Ledelsen er ny, men prøvet og herdet.

Med stor glede meddeles at jeg har ansatt min utmerkede medarbeider, redaktør Arvid B. Arntzen som ansvarlig redaktør av «8. Mai».

Det betyr fortsettelsen av den linje vi har fulgt hittil.

Redaktør Arntzen har 20 års praksis i dagspressen. I 1942 ble han ansatt som redaktør av Rjukan Dagblad og i 1943 ble han redaktør i Sunnmørsposten, Alesund. Samtidig var han Statens presseleder i Møre og Romsdal fylke.

Som disponent i et dagblad, hadde jeg dengang anledning til å følge redaktør Arntzens arbeid. Det var en meget vanskelig periode. Men det skal idag sies til Arntzens ære at han var en god mann for pressen i Møre og Romsdal. Og hans avis gikk veldig fram i utbredelse, anseelse og styrke.

Han ble i 1946 i likhet med så mange andre, tatt av vinden. — Han har betalt sitt ærlige arbeid med 4 år av sin arbeidstid.

Arntzen er den første av «de utstøtte» som vender tilbake i norsk presse som redaktør. Han har fått en oppgave som krever hjerne og hjerte.

Jeg føler meg overbevist om at hans ærlige måte å arbeide på og hans alltid aktverdige motiver vil bli møtt med toleranse og forståelse i dagspressen. Det er hederlig og aktverdig å hevde opposisjonens syn i et fritt samfunn.

Jeg ber alle mine forbindelser utover hele landet fortsette og utvikle videre det gode samarbeide med «8. Mai». Jeg takker for den store tillit som er vist meg og håper at vår nye redaktør vil bli godt mottatt.

Dette skifte skjer etter min egen plan. Det er en utvikling som vil føre «8. Mai» til ny framgang, flere seire og større

Da «freden» kom til Vossestrand i 1945

Den 8. mai gjekk alle flagg til topps og folk var glade me hadde fått fred. Den gjøymde ekte kaffi kom fram og mange kokte rjomegraut og heldt fest med huslyden og grannane. Men — me skulle få sjå noko anna. 11. mai gjekk fleire lastebilar gjennom bygd med heimefrontfolk og politi med maskinpistolar og gever. Det var om å gjere og setja fast alle NS og «stripete». Områdesjefen sjåfør Hommedal og politisjef lærar Nils Bjøgås med sin stab var dei som stod for rassiaen. 11 stykker, 10 mann og 1 kvinna (som hadde vore på kontoret hjå ordføraren) vart arrestert og førde til Voss og innsette i folkeskulen sine rom. Av desse var 4 NS, dei andre var «stripete». Den 5. NS-mannen i Vossestrand, heradskasserar Olav Hole var utegløymd under rassiaen. Det kan opplysast at heradskasserar Olav Hole var bror til stabsjefen f.h. ordf. Odd Hole. Heradskasserar Hole har ikkje vore anmeldt eller suspendert frå stillinga. Saki mot han vart sjølv sagt neddyssa og gløymd av Heimefronten for skuld han var bror til stabsjefen og ordføraren.

Dei 11 som var fastsette skulde sjølv sagt straffast, ja til og med skjøttast for angiveri o. s. Men — etter at rikspolisjefen hadde granska skuldingane på dei fastsette, vart 4 av dei frigjeven den 16. mai s. å. Dei andre vart fri litt etter kvart. Berre 2 NS-folk vart straffa. Den eine ved fyrelegg og ordf. ved dom.

Når ein kjem i hug kven som var med Heimefronten og kven som var mest aggressive maida-gane 1945, kan det vera ymse som skulle vore granska. Alle kjenner til at iallfall en av spissane hadde gjort stor forretning med tyskarane i treskurd. Det var lovause dagar. Hadde ein noko mot ein mann var det berre å melda frå til Heimefronten so vart det ordna. Ja til og med kapping av telefonlina til vedkomande.

No etter kvart får ein inntrykk av at mange av Heimefronten såg gjerne at dei ikkje hadde vore aktivt med i maida-gane 1945. At det er blitt hat, tisking og

REFLEKSJONER

DE KONFISKATORISKE SKATTER

får den alminnelige mann til å gjespe av håpløshetens utmattelse, og vi er kommet dithen at nesten ingen vil tjene mer enn til dagens behov. Det er resultatet av «velferdsstaten», som er det rådende flertalldiktators ideal. Nå påstår de som skulle ha greie på det, at alle skatteklider på det nærmeste er uttømt, og da får finansministeren nøtter å knekke. Men — en skattekilde står ennå tilbake, og anvisningen finner vi i en meddelelse fra New Dehli. Myndighetene i Karnal distriktet nord for Dehli har fremlagt et lovforslag etter hvilket alle fødsler i fremtiden skal beskattes med kr. 2.00 pr. nyfødt. Begrunnelsen er det store befolkningsoverskudd, som man tror å kunne begrense ved denne konfiskasjon, altså på sett og vis en fornøyelses skatt. Vi henleder A-partiets eksperters oppmerksomhet på saken.

MANNEN MED DOBBELT-STEMMEN

herr Øksvik, har besøkt Trøndelag og har under sitt opphold avlagt visitt hos Johan Nygaardsvold. Til regjeringsorganet «Arbeider-Avisa» sier Dobbelstemmen: «Du veit det gjør godt å friske opp gamle minner — både om dette og hint, og særlig med en som Johan Nygaardsvold, for hva han ikke husker er ikke verdt å huske.»

Det er mildt sagt en freidig overdrivelse. Johan Nygaardsvold har i Oslo byrett demonstrert en farsottliknende hukommelsessvikt, da han som vitne under eds ansvar benektet å ha sett det viktigste dokument som ble undertegnet under tyskernes okkupasjon av Norge, nemlig kapitalutvekselsavtalen av 10. juni, undertegnet i Trondheim og sendt til London 7. august samme år. «Jeg har aldri sett kapitulasjonsavtalen, hverken i London eller etterat jeg kom hjem,» sa han i retten, men den bærer ikke desto mindre hans signatur som lest og ligger i Utenriksdepartementets arkiv med jnr. 1147/40. Når Dobbelstemmen sier, at hva Nygaardsvold ikke husker er ikke verd å huske, så er det kanskje noe i det allikevel, for den avtalen brakte skam og skjensel over regjeringen, som flyktet fra ansvaret da det knep som verst. Og det vil bli husket av alle oss andre og i Norges historie også.

NAR DØDE JESUS?

Når ble Jesus henrettet som landsvikar? Dette spørsmål har vært behandlet av engelske og tyske astronomer, som er kommet til det resultat at

serne forlanger det. Regjeringen og borgerpressen raser mot dem og taler om forræderi, men det er som vann på gåsen. Og det er ikke til å undres over, for kommunistene var gode nok i den fortumlede tid, da det gjaldt å knekke alle NS-folkene. Det var kommunistene, regjeringen fortrinsvis brukte som bøddelvakter i de politiske konsentrasjonsleirer, og disse karene kunne sitt håndverk. Kyniske nok innrømmet de, at neste gang kom kanskje turen til dem selv. Men det tar visst tid. Vi lever da i et demokratisk samfunn, hvor alle har lov til å mene hva de vil. Ikke sant?

DEN RØDE DOMPROST, DR. HEWLWITT JOHNSON

er atter på tapetet. Forleden holdt han en tale ved universitetet i Sydney. Under denne nevnte han «lederen av opposisjonen i det engelske parlament». En av studentene grep ordet og spurte: «Hr. domprost! Kan De si meg navnet på lederen av opposisjonen i Sovjet-Samveldet?» Det kunne den røde domprost ikke, og dermed er historien fortalt. — Men den kan foranledige visse refleksjoner også her hjemme. Vi kan bare minne om den forholdsordre som utgikk i 1945 om at forvarere for de politisk forfulgte ikke måtte drive undersøkelser i sine klienters sak. Juristene, som i egenskap av forsvarere skulle ha plikt til å trekke fram alle formildende momenter, fulgte parolen. Det ble ingen opposisjon, ja forsvarerne lotte endog i mange tilfeller med å forstrikke retten om sitt «nasjonale» sinne. Le derfor ikke så ubehersket av domprosten. Han har stort følge.

DET HAR VÆRT STOR STAHEI

fordi berlinerne med Adenauers stilltiende samtykke sang tredje vers av den tyske fedrelandssangen. Verset lydere i oversattelse slik: «Enighet og rett og frihet for det tyske fedreland» osv. under hans besøk i rikshovedstaden. Selv de alliertes høykommissærer (typiske Terboven) er gerådet udi raseri. Det er da også måte på freidighet å syng nasjonalsangen i et okkupert land! En hvit mann, Randolph Churchill, sønn av Winston, protesterer i «Daily Telegraph» mot «den vemmelige humbugen blant dem som vil ha det til at verden er chockeret over at tyskerne synger sin nasjonalsang». Og han fortsetter med å si: La oss for et øyeblikk tenke den utrolige tanke at England var blitt beseiret og okkupert av fienden. Var det i så fall ikke rent naturlig at hver og en av oss benyttet enhver anledning til å syng

for hva fremtiden vil bringe og misnøyen med forholdene idag. Vi er alle blitt mekaniserte, tariffbunne skatteobjekter for den omsegripende statsmakt. I gamle, gode dager var det en god skikk å holde tale for Stortinget på denne dag med påminnelse om, at all makt var samlet i denne sal. Idag er dette nærmest en ironi, for makten er flyttet over til departementene, direktoratene og LO. Det er dette som kalles velferdsstaten, demokratiet og friheten.

Vi — de tituseners stemmerettsløses tog — ser og føler dette kanskje mer enn de andre, fordi vi er blitt arvakne under fem års offer og fem etterfølgende års lidelse og forfølgelse. Vi trodde på grunnloven og de høytidelige internasjonale overenskomster og handlet i pakt med dem. Men alt falt i grus, og vi står på våre brustne idealers ruiner og speider forgjeves i landets og den vestlige verdens skunringstime etter håp, etter de motige menn som kan skape rettferdighet, trygghet og fred. Det er således ikke meget å rope hurra for.

Det høres kanskje formastelig ut å si dette til en dag, som skulle og burde være preget av fest og vårens forventninger. Men vi er berøvet barnetroen på Keiserens nye klær. Vi vet, at skal vi nå frem — eller kanskje heller tilbake til frihet og rettferdighet, må vi selv ta vår sak opp på bred front og skape en samfølelse og en tro på folkets og verdens frihet gjennom uavkortet hevdelse av grunnlovens ånd og bokstav. Det er våre nærmeste mål, og om dem maner vi til samling. Kan 17. mai være en påminnelse om dette, så er dagen en fest verd.

Vi takker redaktør Vikdal for hans innsats.

Nils Vikdal har i disse dager fratraddt som ansvarlig redaktør av «8. Mai».

På fallrepet vil vi takke ham for samarbeidet og ledelsen hitil, for det mot som han viste da han 8. oktober 1947 begynte utgivelsen av «Skolenytt», og for hans utrettelige arbeide, for de store personlige og økonomiske ofre han har ydet i disse år og for den usvikelige troskap han har vist vår sak.

Første nr. av «Skolenytt» åpnet han med et klart program som han har fulgt til denne dag. Dette hans program vil være var retningslinje.

«Skolenytt» fikk en rivende utvikling. Det lille «illegale» blad ble hamret side for side på skrivemaskin — stensilert og spredd først i hundre, så i tusen eksemplarer. Det ble en fanfare over landet, og de forfulgte begynte igjen å løfte hodet og fatte håp. Det var da noen som våget å tale «Roma midt imot».

Hvem var så denne mann? Det var lærer Nils Vikdal, Kristiansund, en av de som ble offer for den blinde utrensking i lærerstanden, og som uten å være

medlem av NS tok hele rettsoppgjøret under behandling på bred front. Det skulle mot og kampglede til dette, og ingen av delene manglet.

Nummer på nummer av «Skolenytt» ble sendt ut. Avsløringer på avsløringer fulgte, sannheten tok seg fram — og snart ble «Skolenytt» for lite.

Tirsdag 15. juni 1948 trådte så «8. Mai» fram på kampplassen som trykt avis. Det var et kjempeløft. Opplaget øket jevnt og sikkert, — medarbeiderstaben vokste og innholdet ble mere og mere allsidig.

Når «8. Mai» tross alle vansker, tross hån og terror nå utkommer hver uke med et opplag på 10,300 eksemplarer, skyldes dette i første rekke Nils Vikdals slit og offer. Han har med dette lagt det grunnlag som vi andre skal bygge videre på.

Hans virke gjør at han må forlate den daglige ledelse av «8. Mai» men hans kampånd og innsats for bladet blir igjen.

Vi takker ham for start og innsats, og vi ber ham følge oss videre på kampens vei. Vi skal til gjengjeld love ham å arbeide

opposisjonens syn i et fritt samfunn.

Jeg ber alle mine forbindelser utover hele landet fortsette og utvikle videre det gode samarbeide med «8. Mai». Jeg takker for den store tillit som er vist meg og håper at vår nye redaktør vil bli godt mottatt.

Dette skifte skjer etter min egen plan. Det er en utvikling som vil føre «8. Mai» til ny framgang, flere seire og større styrke.

Med disse linjer ønsker jeg vår nye redaktør god kamp videre.

Kristiansund 12. mai 1950.

Nils Vikdal.

8. Mai A.s

avholder konstituerende generalforsamling i Trondheim 4. juni.

Nærmere senere.

For innbyderne

NILS VIKDAL

Uønsket vitne

I det merkværdig fordomsfrie tidsskrift Spektrum, nr. 2 — 1950 skriver Haakon Meyer en meget interessant artikkel: «Foran unntakelsesstilstanden september 1941». Det heter her bl. a.:

— «Under lagmannsrettssaken mot dr. Schiedemayr våren 1949 hevdet — etter pressens referat — aktor h.r.adv. Ole Thorleif Røed, at jeg var den første som festet de tyske myndigheters oppmerksomhet på Viggo Haaften. Gjennom fengselsmyndighetene skrev jeg øyeblikkelig til lagmann og aktor og anmodet om å bli ført som vitne, idet jeg gjorde oppmerksom på, at dette var eneste gang jeg under hele rettsoppgjøret hadde stillet en slik anmodning.

Jeg mottok intet svar».

i hans ånd. Målet er som han skrev i «Skolenytt»s første nummer:

«URETTEN SKAL GJØRES GOD IGJEN»

Så ber vi våre lesere om fortsatt å vise oss tillit og slutte opp om «8. Mai».

Vær med å øke bladets utbredelse og dermed tilføre det fortsatt styrke i kampen for rett og sannhet til vern om Grunnloven og menneskerettighetene.

sane hadde gjort stor forrethning med tyskarane i treskurd. Det var lovause dagar. Hadde ein noko mot ein mann var det berre å melda frå til Heimefronten so vart det ordna. Ja til og med kapping av telefonlina til vedkomande.

No etter kvart får ein inntrykk av at mange av Heimefronten såg gjerne at dei ikkje hadde vore aktivt med i maidagane 1945. At det er blitt hat, tisking og hvisking er no so. Men me «utstøytte» må vona, ja ikkje vera i tvil om at sanningi må koma fram og full oppreising.

S....

Smeden og baker'n

Arikkelen i avisens nr. 15 underovenstående titel ga en overbevisende orientering om den ulikhet for loven som det pågående oppgjør er fefengt med.

Kanhende vil det ha sin interesse å referere også et annet av «Smedens», professor J. Bache-Wiigs, forhold under okkupasjonen. Hadde professoren måttet lide den tort å sitte på tiltalebenken i en vanlig «landsviks»-sal — på like fot med de ordinært tiltalte — så ville en holdning som den nedenfor skildrede ha kommet ham dyrt å stå. Det ville lite ha nyttet å føre i marken at aktiviteten skyldtes ønsket om å hindre arbeidsløshet. I en NS-manns mund er en slik anførsel ansett jevn god med en bespottelse, som en tom og grunnløs unnskyldning uten noen som helst realitet. Det er bare når ordene kommer fra en «god» nordmann, at de synes å ha en valør som krever hensyn og respekt.

I en forklaring til Erstatningsdirektoratet (ved lagmannsrettssaksfører Ole Torleif Røed) den 13. oktober 1945, sees professor J. Bache-Wiig å ha uttalt bl. a. følgende angående sin deltakelse i Administrasjonsrådet:

«Jeg husker spesielt at den norske tremasse- og celluloseindustri var meget vanskelig stillet etter den tyske okkupasjon. Vi var avskåret fra våre tidligere markeder, og vi måtte eksportere for å holde industrien i gang. Otte's syn var også her at den norske tremasseindustri måtte holdes i gang, og jeg anstrengte meg for at Tyskland skulle avta den

kanskje noe i det allikevel, for den avtalen brakte skam og skjensel over regjeringen, som flyktet fra ansvaret da det knep som verst. Og det vil bli husket av alle oss andre og i Norges historie også.

NAR DØDE JESUS?

Når ble Jesus henrettet som landsvikar? Dette spørsmål har vært behandlet av engelske og tyske astronomer, som er kommet til det resultat at han døde på korset 7. april år 30 e. v. t. Etter de tre første evangelier er 15. nisan nevnt, og det var nymånedag og er utgangspunktet for beregningene. — Den romerske rettsstat forfulgte ham og jødene ropte korsfest, korsfest, og fikk ham utlevert til pine og død. Det skal vi ikke glemme, vi som har måttet dele hans skjebne i mangt og meget, og likesom han har vært forfulgt av tidens presteskap og den oppagitterte folkemasse.

HVA SA MED KOMMUNISTENE?

De var evig din med tyskerne under okkupasjonen, så lenge den russisk-tyske pakt ennå stod ved makt, og de forlangte krig på kniven da det stemte med russernes interesser. Men i dag forsøker de å opphisse bryggearbeiderne til å hindre lossingen av amerikanske våpen til vårt forsvar, fordi rus-

norske produksjon. Men dette var bare forat ikke hele denne store industri skulle stoppe og de norske arbeidere som følge derav bli arbeidsløse.»

Det var en del godtroende nordmenn — i alt vesentlig i mindre framskutt og informert possisjon enn professor Bache-Wiig — som var dumme nok til å tro at han var et følgeverdig eksempel.

Bache-Wiig har gått fri for enhver dadel og påtale. Men hvor mange år og hvor mange hundre tusen kroner er de andre blitt belastet med? De som sto høveligere til for hugg enn professoren i det øyeblikk da den «blinde» rettferdighet svinget sin bile?

Anei, samarbeid og samarbeid er nok to ting. Så meget vet vi i dag.

Hans Nilsen Herstad.

Husk

at ved en annonse i «8. MAI» rekker De ut over hele landet.

Averter derfor når De har noe å selge, når De søker arbeide eller når De selv ønsker arbeidere eller funksjonærer.

sangen i et okkupert land! En hvit mann, Randolph Churchill, sønn av Winston, protesterer i «Daily Telegraph» mot «den vemmelige humbugen blant dem som vil ha det til at verden er chockeret over at tyskerne synger sin nasjonalsang». Og han fortsetter med å si: La oss for et øyeblikk tenke den utrolige tanke at England var blitt beseiret og okkupert av fienden. Var det i så fall ikke rent naturlig at hver og en av oss benyttet enhver anledning til å synge God save the King, hvor meget det enn skulle irritere våre beseirere? Selv om vi aldri har kjent nederlagets bitre smerte, bør vi vel kunne vise tilstrekkelig generøsitet og sund fornuft til å la våre slagne motstandere få gi uttrykk for sin patriotisme på den mest naturlige og ufarlige måte, sier han til slutt. Og det må vel alle være enig med ham i, også de med binders og alle andre harmløse demonstrasjoner under okkupasjonen av Norge, som ikke på noen måte var så hard som den tyskerne gjennomlever.

Bispen og -

Forts. fra side 1.

Disse fire ord er «Vær først på pletten». Dere skal med andre ord være foran alle andre når det gjelder å gjøre noe godt. Dere er på det rene med at alle andre skal være snille mot dere, — far, mor, søsken, kamerater og lærerne. Jeg skal nok være snill hvis de andre er snill først tenker dere sikkert. Det er fullstendig galt. En speider skal alltid være først på pletten, han skal være snill først».

Alt det andre kan dere gjerne glemme, sa biskopen. Vi går ut fra at de også skal glemme hans ord til speiderne. 1. juni 1945, som ifølge «Nidaros»s referat lød slik:

«Husk derfor, når dere skal avgi speiderløftet «Alltid beredt», at dere skal læge det som er ødelagt og rekke ut en broderhånd, ikke til nazister eller krigsforbrytere, ikke til alle dem, som har gjort urett, men til det gode — —»

Vi har ikke sett dette referat dementert og må derfor gå ut fra at det er en korrekt gjengivelse av bispens ord. De sved i hvert fall dengang de ble kjent og bidrog til å utvide breschen i kirkenes mur. Er bispen nå kommet på bedre tanker, er det bra for ham, men vi er bange for, at det er i seneste laget.

Untagelsestilstanden i Oslo - - Hjemmefronten begikk mord -

Forta. fra side 1.

beidet mlangye ga dette støtet til den protest som lå i arbeidernes fravær fra arbeidsplassen. Det er mulig det bak arbeidernes aksjon lå noe mer enn det alene å få beholde sine opprinnelige melk-rasjoner. Under alle omstendigheter ville de streikende arbeidere ha måttet bære det hele og fulle ansvar for den ulykke som unntakelsestilstanden utløste, hvis ikke årsaken til den tyske aksjon hadde sprunget fram av helt andre fakta, enn de påståtte. Arbeidsnedleggelsen ga tyskerne det påskudd de trengte, forordningen om arbeidsforhold og Haagkonvensjonens regler som pålegger okkupasjonsmakten plikt til å sørge for ro og orden ble brukt for å gi aksjonen skinn av rett. Hadde ikke arbeidsnedleggelse funnet sted ville aksjonen blitt utsatt med den sjanse som alltid ligger i en utsettelse, men i en eller annen form ville slaget før eller senere ha falt og ganske sikkert rammet like hårdt. Den tyske anklage mot Landsorganisasjonens ledelse var oppkonstruert og lå utenfor alle land. Aksjonen ligger forsåvidt på samme plan som riksdagsbrannen i Berlin. Hensikten var å knuse en vordende og innbitt motstandsgruppe i fødselen. Selv om ikke aksjonen i Oslo for tyskerne falt like holdig ut som riksdagsbrannen, oppnådde de å få likvidert eller uskadeliggjort folk som ville ha betygd meget for den samlede motstandsbevegelse, som siden vokste fram.

I DET FØLGENDE VIL JEG FØRSØKE å påvise at unntakelsestilstanden i Oslo høsten 1941, fra tysk side var forberedt før det overhodet var tale om noen arbeidsnedleggelse, og at selve aksjonen ikke berodde på noe lokalt norsk forhold. Likeledes at nordmenn, uansett hvilken politisk fraksjon de tilhørte ikke kan pålegges noe medansvar for hendelsene i september 1941 i Oslo.

Det er absurd å tro at unntakelsestilstanden med sine meningsløst strenge straffer hadde sin årsak i lokale forhold av ba-

samtalens løp kom han også inn på andre ting men det ligger utenfor denne artikkels ramme. OVERALT HVOR TYSK MAKT RADDE merket en nye signaler i okkupasjonspolitikken, og i land etter land ble voldelige tiltak truffet for å umuliggjøre en samlet opptreden. Overalt var ofrene for de tyske aksjoner, nettopp de menn som de tidligere hadde pleiet det beste samarbeid med. Disse ble i første rekke rammet av de strenge straffer.

Hos oss ble gjennomføring av aksjonen hverken betrodd Reichs kommissar eller Rediess. Utad hadde de myndighet og deres navn ble brukt på beordringer og når det gjaldt benådninger. Men dette var den kamouflasje som den virkelige aktør trengte. I god tid var der fra Tyskland sendt opp en av Himmlers mest betrodde folk, SS-Obergruppenführer Heydrich. Han hadde bestemt oppdrag og omfattende myndighet. De tyskere som lånte aksjonen sitt navn måtte spille tjenerens rolle. Den dag unntakelsestilstanden ble avblåst forlot han Norge, for senere å bli myrdet i et østeuropeisk land. Angstskrikene fra en brennende landsby ble hans begravelseshymne.

TYSKERNE FØRTE LYNKRIG. — Når de gjennomførte aksjoner av politimeslig art kom disse også som lyn fra klar himmel. Noen få, kanskje en alene visste klar beskjed, andre ante vel noe på grunn av politioppbud, men ingen utenfor den innviede krets visste noe om hva som ville skje. Jeg skulle anta at nordmenn som oppholdt seg i England under krigen kan si det samme om engelskmennene. — Den norske regjering og norske representanter for offiserskorpset ble neppe orientert om de engelske rader langs norskekysten, eller meddelt noe som helst av betydning om den engelske generalstabs planer. Sikkert like lite om de planer det hemmelige engelske militærpolit syslet med.

SELV BLE JEG OM MOR-

DE TO OG EN MANN som var tildelt dem av mil.org.s aksjonsutvalg, dro straks til frk. N.N.s hjem. Her spurte de først forgjeves etter henne, men moren som snakket med morderne, ga dem intet anende underretning om når hun ville være hjemme. På det oppgitte tidspunkt troppet de pånytt opp. Det var også denne gang moren som lukket opp døren. Hun ropte på sin datter, og da hun kom, gikk moren inn. Frk. N. N. var i alm. husklær og tøfler.

ETTER PLANEN RAKTE MANNEN FRK. N. N. et brev for å bortlede oppmerksomheten — og dermed ga han henne et voldsomt slag i hodet så hun besvinte. Deretter bar han henne ned i bilen som ventet med motoren i gang. De kjørte så til sin dekkleilighet Dr.v. 117 B.

FRK. N. N.s MOR BLE først etter omlag 20 min. oppmerksom på at datteren var forsvunnet. Like etter fikk hun en telefonoppringning fra en av de tre. Hun ble da underrettet om at hennes datter ikke var i noen fare, men ble det tilføyet, hun (datteren) ville bli drept straks dersom moren anmeldte bortførelsen — eller snakket om den til andre mennesker. Moren ble så skremt at hun umulig å melde fra om det som var skjedd. En av frk. N. N.s tøfler ble senere funnet utenfor haveporten.

I LEILIGHETEN PÅ DR. V. ble frk. N.N. forhørt hele natten om hun hadde arbeidet som angiver for Stapo. Forhøret førte til at de kom til det resultat at hun ikke hadde gjort seg skyldig i noe av betydning. Neste morgen tilkalte

Ord på grunnlovsdagen.

(Holger Drachmanns Innledningsdråpa til «Peder Tordenskjold» 1887)

Nu, da det pøns, det pyntelgt, smaa,

de en kontaktmann til sentralledelsen og de forela sin mening for ham. Vedkommende ble også vist «forhørsrettsprotokollen» som de hadde satt opp. Kontaktmannen svarer, at alt dette var uten betydning, frk. N.N. var nå engang dømt til døden, og de hadde bare å utføre jobben. Dermed forlot han leiligheten.

DE TRE SA DA TIL FRK. N.N. at når hun nå var kommet opp i dette, måtte hun ekspederes til Sverige. Der ville hun få det utmerket til krigen var slutt. Hun festet tiltro til det de sa, og skrev etter forlangende et brev til sin mor hvor hun fortalte at hun reiste til Sverige. Hun påla også sin mor om ikke å melde fra til myndighetene. Brevet fikk moren i posten.

SAMME KVELD KJØRTE DE TRE, frk. N.N. til den tidligere nevnte bro. Hun ble oppfordret til å stige ut av bilen, idet de sa «at man for sikkerhets skyld måtte skifte bil». Så gikk de med piken som fremdeles ante fred og ingen fare ut på broen. Kommet halvveis ga den ene frk. N.N. et kraftig slag med et «totschlagere», men blykulen spratt vekk og frk. N.N. skrek høyt. Da trakk den ene opp en lyddempet pistol og skjøt henne gjennom tindingen. Deretter ble hun kastet over rekkverket og ned på isen. Morderne bekymret seg ikke det ringeste om hun var død eller ikke. De regnet selv sagt med at hun skulle falle gjennom isen, men det gjorde hun ikke. Liket ble funnet der det falt.

Etter endt ugjerning kjørte morderne tilbake til Dr.v. 117 B, og skrev rapport om likvideringen. Rapporten sluttet slik:

«Selv om det har vist seg at frk. N.N. ikke var noen viktig objekt, så var aksjonen allikevel av stor verdi som trening».

Så forblindet var disse tre menn blitt av den uvetlige og kyniske propaganda fra London, at de med kaldt blod kunne myr-

BESTILLINGER PÅ:

Overrettssakfører O. Lindheims bok:

Rettsoppgjøret og gjenreisingsprogram

kan sendes til Forbundet for Sosial Oppreisning. Pris kr. 3,50. Inntekten tilfaller Forbundet.

HROAR HOVDEN skriver til forfatteren:

«Et pionerarbeid, en klar, konsis og positiv bok, som hører hjemme i bokhylla hos enhver som er rammet av «rettsoppgjøret» og er interessert i den litteratur som har vært skrevet og skrives om dette».

Gårdsbestyrer eller forpakter

Nuværende gårdsbestyrer må slutte grunnet sykdom så bestyrerstillingen således ledig. Eventuelt forpaktning. Gården er på vel 100 dekar innmark dyrket. Kulturbeite. Mulig interesserte henvender seg til

JOHAN FINEIDE
Finneidfjord

Arbeidshjelp.

Frontkjemper eller annen N.S.-mann, gift eller ugift, får arbeide som gårdsarbeider straks. Bra leilighet. Betaler tariffønn for folk med litt øvelse. Henvendelse snarest m. oppl. til Trygve Gjelsvik, Jessheim st.

Restopplaget

av bladet «Skolenytt» i bokform, under tittelen «Det frie ord i en fri presse», leveres nå omgående portofritt for kr. 8.—, gjerne i frimerker.

«Skolenytt» var forløperen for «8. Mai» og ble redigert i dette blads ånd, av redaktør Vikdal.

Boken inneholder den sveltiske rettslærde, professor v. Waldkirch's konklusjon på betenkningen om anvendelsen av landsavik-anordningen, det sensasjonelle kapitulasjonsdokument og m. m. «8. MAI» — Kristiansund N.

Språklærer

edsv. norsk-tysk translator, ca. 20 års utenlandspraksis, søker beskjeftigelse, evtl. som korrespondent eller huslærer. Behersker engelsk, tysk, fransk flytende og korrekt, stenograf, maskinskriver. Ikke tidl. N.S., men motstander av «rettsoppgjøret».

Billett nrk. «Språklærer», nr. 211.

Bygningsarbeidere inntas straks

Øvede folk med gode attester som kan arb. selvst. foretrekkes. Inntar også pålitelig lærevillig læregutt. — Den såkalte nasjonale holdning har ingen betydning. Henv. Byggm. Aslak Lien, Gol. Telf. 130 a.

Driftslån

Jeg disponerer Norsk Språkskole og A/S Ama Forlag, i seg selv høyverdige firmaer, men

Jordbærplanter

Priklet fra bank kr. 8.— pr. 100 fluriklet, god rot kr. 5.— pr. 100

for det overhodet var tale om noen arbeidsnedleggelse, og at selve aksjonen ikke berodde på noe lokalt norsk forhold. Likeledes at nordmenn, uansett hvilken politisk fraksjon de tilhørte ikke kan pålegges noe medansvar for hendingsene i september 1941 i Oslo.

Det er absurd å tro at unntakessstilstanden med sine meningsløst strenge straffer hadde sin årsak i lokale forhold av bagatellmessig art. Hadde tyskerne kunnet opprettholde ro og orden på arbeidsplassen med noen melkelitere, ville ganske sikkert jernarbeiderne ha fått beholde sine opprinnelige rasjoner, og unntakessstilstanden aldri funnet sted. Allikevel har denne oppfatning så vidt en kan skjønne blitt alment godtatt.

UTOVER ETTERSOMMEREN og høsten 1941 ble den tyske ledelse stillet overfor et nytt politisk problem hvis løsning hadde alt å bety for fortsatt utnyttning av de okkuperte områder. — Forbundet mellom Russland og Tyskland hadde i alle okkuperte land skapt muligheter for samarbeid mellom de tyske okkupasjonsmyndigheter og såvel politiske som faglige ledere som enten stod tilsluttet sitt lands kommunistparti eller sognet til dette. Bruddet med Russland skapte en total forandring i dette forhold. Det er verd å legge merke til at i intet okkupert område slapp representanter for partier som åpenlyst hadde gitt uttrykk for sin sympati med Tyskland fram til noen innflytelse. Etter hvert skjedde det også i dette forhold en forandring etter at krigen hadde utviklet seg til også å omfatte en vepnet konflikt i øst. I Berlin forutså man at de folk man hitil hadde oppnådd samarbeid med og i vesentlig grad bygget sin okkupasjonspolitikk på, fra nå av ville bli deres argeste motstandere. — Dette skulle ville naturlig innføre i det øyeblikk den tyske hær marsjerte over den russiske grense. Jeg forutsetter at tyske partiledere allerede før innmarsjen i Russland, hadde planlagt den politikk som skulle følges i de okkuperte områder under de nye tingenes tilstand. I alle fall framhevet dr. Ley dette overfor meg i Berlin og da som uttrykk for den tyske framsyntethet. Jeg bygger forøvrig det vesentlige i denne artikkel på opplysninger jeg fikk av dr. Ley under en samtale i Gemeinschaftshaus i Berlin i 1943. I

England under krigen kan si det samme om engelskinnemene. — Den norske regjering og norske representanter for offiserskorpset ble neppe orientert om de engelske rader langs norskekysten, eller meddelt noe som helst av betydning om den engelske generalstabs planer. Sikkert like lite om de planer det hemmelige engelske militærpolitistyret med.

SELV BLE JEG OM MORGENEN den 10. september brutt ut av sengen av det tyske politi og ført ned på Quislings kontor. I det øyeblikk jeg trådte over terskelen ante jeg ingen ting om det dagen eller nærmeste time ville føre i min vei. I samme stilling var de som sammen med meg ble trukket fram i rampelyset. Flere framtrepende representanter for okkupasjonsmakten hadde i disse første dagene overfor meg uttalt at hadde de blitt spurt til råds hadde aldri aksjonen fått et slikt forløp. — En forstod godt at de mente en slik aksjon var det dumme som kunne skje, men trakk på skuldrene og nevnte ordene, ordre fra Berlin. Umiddelbart etter meldingen om henrettelsen av Hansteen og Wickstrøm var blitt kjent, oppsøkte jeg såvel representanter for det tyske politi som Quisling. På min henstilling svarte Quisling at han ville gjøre alt som stod i hans makt for å hindre flere dødsdommer og for å oppnå løslatelse. Under mitt nærvær satte han seg i forbindelse med Rediess pr. telefon og gjorde sin innflytelse gjeldende her. Men Quisling gjorde meg også oppmerksom på at hverken Terboven eller Rediess var avgjørende myndighet. Den innflytelse de måtte ha ville han imidlertid utnytte. Han beklaget Hansteens skjebne og ga uttrykk for den sterkeste misnøye med den illojale måte tyskerne hadde opptrådt på ved å unnlate å orientere ham, slik at han var fratatt sjansen til å gjøre noe fra eller til. I disse dagene hadde jeg også samtaler med de fleste av Nasjonal Samlings ledere, og jeg er hellig overbevist om at ingen på forhånd hadde hatt den ringeste anelse om det som måtte komme. Tvertimot uttrykte samtlige harme og forbauselse, og alle uten unntakelse gikk inn for å begrense ulykken. Jeg har etter «frigjøringen» svært

gjort seg skyldig i noe av bedrøveling. Neste morgen tilkalte

Ord på grunnlovsdagen.

(Holger Drachmanns innledningsdrøftelse til «Peder Tordenskjold» 1887)

Nu, da det prøve, det pynteligst, smaa, breder sig yppigt og blomstrer i landet, nu, da det djærve maa søge sin vran og bide forbitrelsen i sig, da ej det tør bide paa andet, nu, da det kraftige kaldes det ras og tiden sit alenmaal henter fra dværger, som den kan forstaa

ofte tenkt på, at hadde helme-fronten i sin ledelse hatt folk som i samme grad hadde lagt seg på med all sin tyngde for å begrense oppgjørets ulykkelige følger, ville rettsvesenet ha kunnet løse sin oppgave i forbindelse med etterkrigsoppgjøret på en for landet og kommende slekter langt fornuftigere måte.

EN HAR FATT INNTRYKK av at det har vært om å gjøre å sette verdensrekord i landsforræderi. En norskamerikaner som besøkte meg på Akebergveien etter å ha vært borte fra landet siden 1920 uttalte at jeg ikke måtte tro han tok denne anklagen for landssvik høytidelig, langt andre burde ha vært dømt hvis absolutt noen skulle dømmes. Han hadde lengtet tilbake til Norge mange ganger, men oppholdet her sommeren 1946 var mer enn nok. Det han hadde sett og hørt var nok til å gjøre ham for alltid ferdig med hjemlandet. På samme måte som tyskerne alltid når de brukte vold oppnådde det stikk motsatte av det som var tilsiktet, ville de norske myndigheter før eller senere gjøre samme smertelige erfaring.

Den som gir juling får alltid juling til gode — jeg synes på tross av alt synd på justisministeren, herr statsråd Gundersen. Jeg har i denne artikkelen trukket fram for offentligheten noen faktiske forhold i forbindelse med unntakessstilstanden i Oslo. Det er for meg umulig å samle tankene om det som den gang hendte uten samtidig å bli minnet om den tragedie som knytter seg til navnet Viggo Hansteen.

morderne tilbake til Dr.v. 117 B, og skrev rapport om likvideringen. Rapporten sluttet slik:

«Selv om det har vist seg at frk. N.N. ikke var noen viktig objekt, så var aksjonen allikevel av stor verdi som trenings».

Så forblindet var disse tre menn blitt av den uvettige og kyniske propaganda fra London, at de med kaldt blod kunne myrde et menneske bare for trenings skyld.

Det største ansvar ligger hos de menn som ga ordre til slike handlinger som ga seg utslag i disse ord: «Frk. N.N. var nå engang dømt til døden, og de hadde bare å utføre jobben».

Det er en hån mot all rettskjensle og en skam for det norske folk, at de menn som hadde ansvaret for denne bloddåd skulle få høre til å føre det store ord i Norge etter 8. mai 1945.

Skulle det være noen av «8. Mai» lesere som mai—juni 1945 satt sammen med lensmann Engobret Nilsen på Bondelia ved Gjovik, bedes de vennligst henvende seg til fru Margit Ødegaard Nilsen, Lesund, Nordmøre.

Pålitelig gårdsgutt,

kjøre- og skogsvant, får plass straks på en liten og trivelig gård i Amot i Østerdalen. Helst noe snekkerkyndig. Oppl. og lønnskrav til

Olav Nergård, Rena

Ekteskap.

Skogsarbeider 42 år, ungdommelig og kjekk, ønsker bekjentskap med liketil grei dame. Gjerner tidligere N.S. Helst fra Østlandet. Foto.

Bill. mrk. «Fordomsfri», nr. 203

Ekteskap.

Gårdbrukersønn 27 år, frisk og kjekk, godt utseende, ønsker bekjentskap med grei, intelligent dame. Brev uten foto besvares ikke. Bill. mrk. «Sjåfør», nr. 204.

NS-bønder på Hedmark!

Arbeidsvillig mann fra Vestlandet ønsker arbeid på gård hos N.S. bønder på Hedmark. Ikke særlig jordbrukskyndig, men vant med alt forefallende arbeid, reparasjoner o. l.

Bill. mrk. «Hurtigst», nr. 206.

Bygningsarbeidere inntas straks

Øvede folk med gode attester som kan arb. selvst. foretrekkes. Inntar også pålitelig lærvillig læregutt. — Den såkalte nasjonale holdning har ingen betydning. Henv. Byggin. Aslak Lien, Gol. Telf. 190 a.

Driftslån

Jeg disponerer Norsk Språk-skole og A/S Ama Forlag, i seg selv høyverdige firmaer, men mangler driftskapital etter retts-svik 1945. Gir gjerne 7 pst. for driftslån.

Dr. phil. A. M. Amble, Rosenkrantzgt. 10, Oslo

Hus ledig

for enslige. N.S. helst eldre. Sentralt, vakkert, i Indre Østfold, 1,5 km fra Mysen.

Minda Flateby — Mysen Telf. Mysen 1209

Kapital — kompagnoner

søkes til havg. flisefartøy. Minst 45 000.—, kan deles på flere, gjerne lånt.

Bill. mrk. «Eventyret 1950-51» nr. 210.

Hallo Oslo!

Pensjonert embetsmann med frue søker 2-værelses leilighet i eller i nærheten av Oslo. I bytte has 3 værelses moderne leilighet i Bergen. Bill. mrk. «Bergen — nr. 199».

Lærerinnepost

med 36 v. småskole ledig. Stille, trivelig sted. Hyggelige mennesker. Søknad med oppl. om alder og utdanning sendes dette blad under merket «Lærerinnepost», nr. 200.

Gårdsgutt

søkes til middels gård i Vestfold snarest mulig. Henvendelse til Ole Styrvold, Styrvoll p.å. pr. Larvik.

Finnes det

en litt eldre landsens kvinne som vil stille et lite fjøs på 5 melkekuer, på stille sted litt utenfor Drammen.

Bill. mrk. «God post», nr. 207.

Husholderske

kan få plass på fruktgård på Vestlandet. Kun to voksne. Lettvint. B. m. lønnaf. mrk. Snarest» nr. 205.

Jordbørplanter

Priklet fra benk kr. 8,— pr. 100 Upriklet, god rot kr. 5,— pr. 100 Sorter: Deutsch Evern, Abundance og Dybdal.

Plantene leveres sortene og sykdomsfrie.

Henvendelse

G. KRISTIANSEN

Krøderen. — Telef. 15.

Søker forbindelse

med engrossforr. i dør- og vindusbeslag, skruer, spiker, jernvinduer og bygningsartikler for øvrig, samt møbelfabrikk eller grossist. Bill. mrk. nr. 104.

Liten leilighet i Oslo søkes

Kan noen hjelpe meg til praktisk liten leilighet — 1ste ell. 2den etg., — helst med sol og i vakre omgivelser.

Oyvor Hansson, adr. Haugseth, Middelthunsgt. 12 a, Oslo (Telef. 448444).

Baker får stilling.

For en dyktig og selvstendig baker er plass ledig i større bakeri på landet. Vedkommende kan om ønskes også bli medinteressert i driften. Bill. mrk.: «Vestlandet nr. 189».

Sommeropphold ønskes.

Pensjonert embetsmann og frue søker 1 a 2 værelser til sommeropphold et par måneder, adg. kjøkken hos N.S. folk på Østlandet. Sengetøy og sengklær kan medbringes. Bill. mrk. «198»

Gift gårdskar

får plass på stor østl.gård. Konen må hjelpe til med husarb. B. m. «Greie folk», nr. 208.

1 kokke

og 3 serveringsdamer får plass på Jutehagen Pensjonat Fevik, fra 1. juni. Tlf. 2190.

Løssalgpris 25 øre

Nordmørspostens Trykkeri